

SFS

**Miniopas
standardeista**

Hei!

Tiestitkö, että maailma toimii standardien avulla? Kädessäsi on perustietopaketti standardisoinnista. Lue – ainakin tämän verran on **PAKKO** tietää!

10 faktaa standardeista

1. Mikä standardi on?

Asiakirja, joka on hyväksytty standardisointijärjestössä. Standardissa voi lukea esimerkiksi jonkin tuotteen mitat tai testausmenetelmä, jonka mukaan testattu tuote on turvallinen.

2. Mihin standardeja tarvitaan?

Standardit toimivat yhteisenä kielenä, kun sovitaan tuotteiden, palveluiden ja järjestelmien ominaisuuksista. Niiden tarkoitus on lisätä turvallisuutta ja yhteensopivuutta sekä suojata ympäristöä.

Tuhansien standardien joukosta on helppointa löytää tarvitsemansa, kun ymmärtää järjestelmän peruseriaatteet. Standardeja käytetään lähes kaikilla aloilla. Teollisuus, kauppa, viranomaiset sekä kuluttajat hyötyvät standardien käytöstä.

3. Mitä standardeissa lukee?

Standardin aihe on kerrottu sen otsikossa. Lisäksi jokaisessa standardissa on soveltamisala, jossa kerrotaan mihin sitä on tarkoitus käyttää. Standardeissa on tyypillisesti myös sanastoa, määritelmiä ja vaatimuksia tai ohjeita.

Standardin tunnuksesta voi päätellä, millä alueella se on voimassa.

SFS: standardi on vahvistettu kansalliseksi standardiksi Suomessa

EN: CENin johdolla laadittu eurooppalainen standardi

ISO: ISO:n johdolla laadittu maailmanlaajuinen standardi

Standardeja voi käyttää Suomessa, vaikka niissä ei ole SFS-tunnusta, jos ne eivät ole ristiriidassa suomalaisten standardien kanssa.

Miten standardin tunnusta luetaan?

4. Kuka standardeja tekee?

Standardisointijärjestöt yhdessä asiantuntijoiden kanssa. Suomessa standardisoinnista huolehtiva keskusjärjestö on Suomen Standardisointiliitto SFS ry. Jokaisella maalla on oma järjestönsä, joka edustaa maata kansainvälisissä standardisointijärjestöissä.

5. Miten standardi syntyy?

Aloitteen standardisoinnin kohteesta voi tehdä teoriassa kuka tahansa. Käytännössä aloitteet tulevat usein teollisuudelta tai EU:lta. Nykyisin vajaa viidesosa eurooppalaisista standardeista on tehty EU:n toimeksiannosta.

6. Onko standardeja pakko käyttää?

Yleensä ei. Useimmissa maissa standardien käyttö on vapaaehtoista ja niitä käytetään, koska ne ovat hyödyllisiä. Viranomaiset voivat kuitenkin määräyksissään, kuten EU-direktiiveissä, viitata standardeihin (esim. turvallisuutta koskeviin) ja silloin niiden käyttö on usein käytännössä lähes pakollista. Myös asiakkaat ja yhteistyökumppanit saattavat edellyttää standardien käyttämistä.

7. Miksi standardit maksavat?

Standardien laadinnasta ja voimassa olevien standardien saatavilla pitämisestä aiheutuu kustannuksia. Kulut kateetaan valtaosin myyntituloilla.

8. Miten standardit ja direktiivit liittyvät toisiinsa?

Direktiivinmukaisuuden arvioinnin lähtökohtana ovat eurooppalaiset standardit eli EN-standardit. Standardeissa kerrotaan, mitä direktiivien vaatimukset merkitsevät eri tuotteiden valmistuksessa. Standardissa voi esimerkiksi olla kirjattuna sallitut pitoisuudet jollekin aineelle tai testimenetelmä tuotteen turvallisuuden varmistamiseksi.

9. Liittykö CE-merkintä jotenkin standardeihin?

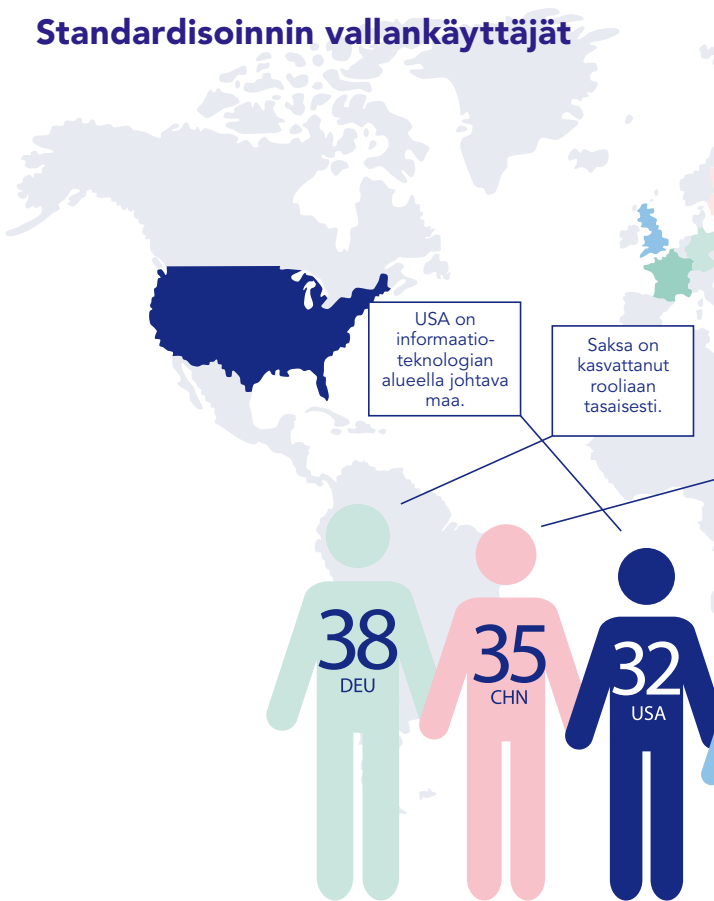
Kyllä. Tuotteiden on täytettävä direktiivien vaatimukset voidakseen liikkua vapaasti Euroopan sisämarkkinoilla. Tuotteiden ”passina” on CE-merkintä, joka osoittaa, että direktiivin olennaiset vaatimukset on täytetty.

Direktiiveissä pyritään keskittymään olennaisiin vaatimuksiin, joita tulkitaan tulkitaan niiden tueksi laadittujen standardien kautta.

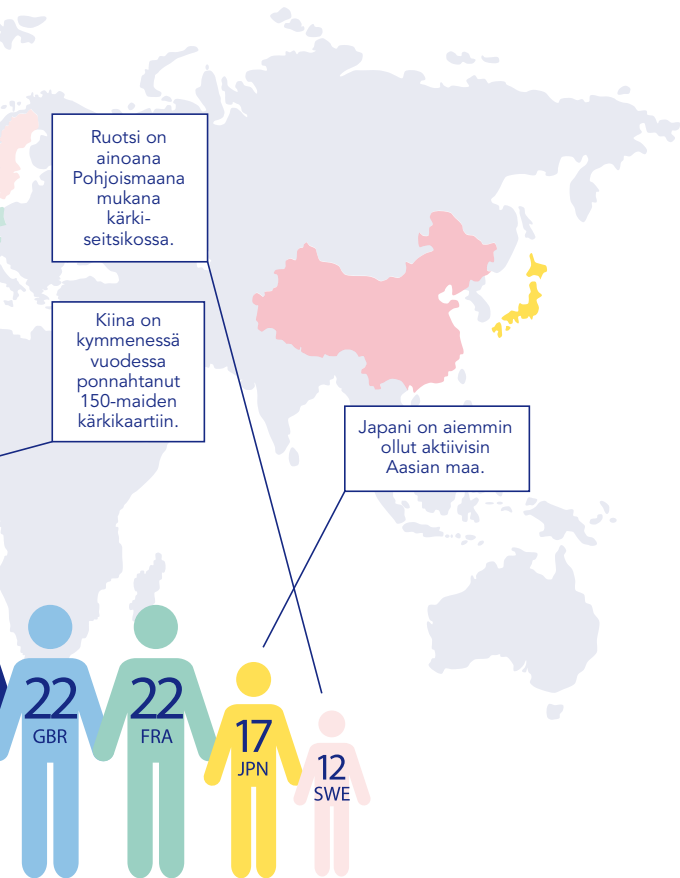
Merkinnän kiinnittää tuotteen valmistaja tai maahantuojaja. Merkintäoikeuteen ei aina vaadita ulkopuolista testausta tai sertifiointia; valmistajan tai maahantuojan oma vakuutus riittää. Tästä säännöstä poikkeavat mm. eräät telepätelaitteet ja räjähdysvaarallisten tilojen sähkölaitteet ja rakennustuotteet.

Standardisoinnin vallankäyttäjät

Maat, joilla oli vuonna 2015 eniten

ISO:n teknisiä komiteoita vetovastuullaan.

10. Mistä saan lisää tietoa standardeista?

SFS:n verkkosivuilla on paljon perustietoa standardeista. Uutiskirjeissä kerrotaan ajankohtaisista asioista. Lisäksi SFS:llä on maksuton tietopalvelu, josta voi kysyä kaikkea standardeihin liittyvää. Standardeja voi ostaa SFS:n verkkokaupasta.

SFS ja toimialayhteisöt

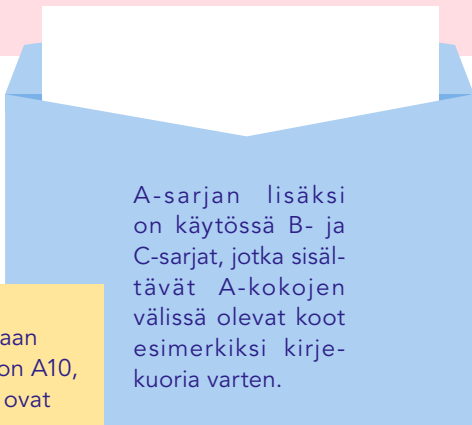
SFS laatii standardeja yhdessä
10 muun, eri toimialoja
edustavan organisaation kanssa.

Lue lisää toimialayhteisöistä:
www.sfs.fi/toimialayhteisot

Koko tarina A-nelosesta

Paperin koko A4 on 210 mm × 297 mm. Tämä koko on alunperin Sveitsissä vuonna 1921 standardisoitu paperikoko. Suomessa SFS vahvisti paperikokojen standardimitat jo vuonna 1927. Yhtenäisten paperikokojen käyttöönotosta on ollut suunnattomasti hyötyä. Ruotsissa laskettiin olleen käytössä yli 5000 eri paperikokoa ennen standardisointia.

Lähtökohtana paperikokojen standardisoinnissa on neliömetrin suuruinen ala A0, jonka mitat ovat 0,841 m × 1,189 m. Sivujen suhde on sama kuin neliön lävistäjän ja sivun suhde. Seuraava koko saadaan aina puolittamalla edellinen koko.

Pienin sarjaan kuuluva koko on A10, jonka mitat ovat 26 mm × 37 mm.

A-sarjan lisäksi on käytössä B- ja C-sarjat, jotka sisältävät A-kokojen välissä olevat koot esimerkiksi kirjekuoria varten.

Standardeista nostetta

Kuka tahansa voi vaikuttaa standardien vaatimuksiin.

4

Kansalliset taustaryhmät kokoavat ja käsittelevät suomalaisten kommentit standardiluonnokseen ja toimittavat ne standardia laativalle järjestölle (CEN tai ISO).

3

Esimerkiksi nostureita koskevat eurooppalaiset standardit työstetään CENin teknisessä komiteassa CEN/TC 147 Cranes – Safety ja kansainväliset standardit ISON teknisessä komiteassa ISO/TC 96 Cranes.

2

Liity kansalliseen taustaryhmään, joka seuraa sinua kiinnostavaa standardisointia. Ryhmä muodostaa Suomen kannan seurattavaan standardiin ja nimittää asian-tuntijat kansainvälisiin työryhmiin.

1

5

Standardiluonnokseen haetaan konsensusta kommentointikierroksilla standardia työstävien maiden kesken.

6

CENin tai ISO:n toimialakohtainen tekninen komitea koostaa ja arvioi eri maiden kommentit ja työstää standardista julkiselle lausuntokierrokselle lähtevän version.

7

Standardin hyväksymisestä äänestetään.

8

Uusi standardi on kaikkien käytettävissä!

Asiakaspalvelu auttaa

SFS:n asiakaspalvelusta voit tilata kaikki tarvitsemasi julkaisut sales@sfs.fi tai puh. 09 1499 3353.

SFS-kauppa

Verkkokaupassa voit tarkistaa julkaisujen ajantasaiset tiedot. Voit myös ladata useimmat standardit omalle koneellesi saman tien ja tilata julkaisuja. Astu sisään osoitteessa sales.sfs.fi.

SFS Online

SFS Online -palvelussa oma standardikokoelmanne on aina ajan tasalla internetissä. Kiinnostuitko? Kysy lisää SFS:n asiakaspalvelusta sales@sfs.fi.

Pysy ajan tasalla

Standardien seurantaraportti on helpoin tapa pysyä ajan tasalla toimialaasi kuuluvista standardeista. Lue lisää: www.sfs.fi/tietopalvelu

Tietoa uusista julkaisuista

www.sfs.fi/uutiskirjetilaus

facebook.com/SFSedu

[@standardeista](https://twitter.com/standardeista)

Suomen Standardisoimisliitto SFS ry

Suunnista syvemmälle standardien maailmaan

Tämän minioppaan avulla suunnistat
standardien mielenkiintoiseen maailmaan.

Tietolähteitä verkossa

Opiskele www.sfsedu.fi

SFS www.sfs.fi

Verkkokauppa sales.sfs.fi

Eurokoodit www.eurocode.fi
www.henhelpdesk.fi

**Kansainvälisiä
organisaatioita** www.cen.eu
www.iso.org
www.iec.ch

SFS

Suomen Standardisoimisliitto SFS ry
Malminkatu 34, PL 130, 00101 Helsinki
p. 09 149 9331, www.sfs.fi, sales@sfs.fi

08/2019